

Ügyszám: NAIH-10166-2/2023.

Gyimesi László
részére

gyimesilaszlo9@gmail.com

Tárgy: Tájékoztatás konzultációs beadványra

Tisztelt Gyimesi László Úr!

Ön 2023. december 11-én iktatott e-mail útján hitelesített elektronikus dokumentumban konzultációs beadvánnyal fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), melyben kifejtette, hogy véleménye szerint súlyosan sérül a közérdekű adatok nyilvánossága azzal, hogy az önkormányzati választásokra vonatkozó adatok különösen az önkormányzati választások közötti mandátumváltozások nem ismerhetők meg, és az ügyben kérte a Hatóság intézkedését.

Az önkormányzati választások adatainak nyilvánosságával kapcsolatosan a következőkről tájékoztatom:

I. Alapelvek

Magyarország Alaptörvényének VI. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van személyes adatainak védelméhez, valamint a **közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.**

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (2) bekezdése szerint **a választási szervek rendelkezésére álló adatok – törvényben megállapított kivétellel – nyilvánosak.**

A (3) bekezdés alapján a választás kitűzése és a választás eredményének jogerőre emelkedése közötti időszakban az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény rendelkezéseit a választási szervek azzal az eltéréssel alkalmazzák, hogy a kitűzött választásra vonatkozó közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igénynek haladéktalanul, de legfeljebb 5 munkanapon belül tesznek eleget.

40. § (1) A választási bizottság ülése nyilvános.

49. § (2) A választási bizottság a határozatát – a közérdekből nyilvános adatnak nem minősülő személyes adatok kivételével – nyilvánosságra hozza. E törvény alapján közérdekből nyilvános adat a jelölt neve, a jelölő szervezet, a médiaszolgáltató és a sajtótermék megnevezése.

66. § (3) A helyi választási iroda vezetője a jegyző.

71. § (1) A választási irodák szakmai tevékenységét a Nemzeti Választási Iroda elnöke irányítja.

76. § (1) A Nemzeti Választási Iroda ellátja a 75. §-ban foglalt feladatokat, továbbá

a) **gondoskodik** a központi névjegyzék, a szavazóköri névjegyzék, a levélben szavazók névjegyzéke, a külképviseleti névjegyzék, a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása, a szavazókörök és választókerületek nyilvántartása, a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartása, **a képviselők nyilvántartása vezetéséről**¹.

207. §² (1) **A Nemzeti Választási Iroda a megválasztott képviselőkről nyilvántartást vezet.**

(2) A képviselők nyilvántartásán az általános választások között a képviselők személyében beállt változásokat a megbízólevelet átadó választási bizottság mellett működő választási iroda átvezeti.

(3) A Nemzeti Választási Iroda a képviselők 9. melléklet a)–g) pontja szerinti adatait a központi névjegyzék adatai alapján – a mandátum fennállása alatt – folyamatosan frissíti, a központi névjegyzékből történt törlésről – a 97. § (3) bekezdése szerinti törlés kivételével –, illetve a választhatóság jogának elvesztéséről a megbízólevelet átadó választási bizottságot haladéktalanul értesíti.

(4) Azt a képviselőt, akit a központi névjegyzékből a 97. § (3) bekezdése alapján töröltek, nem kell törölni a képviselői nyilvántartásból.

207/A. §³ (1) *Ha a listán megválasztott képviselő kiesik, helyére a jelölő szervezet legkésőbb a mandátum megüresedésétől számított harmincadik napon jelentheti be a választási bizottságnál a mandátumot szerző jelöltet.*

(2) *Ha a Nemzeti Választási Iroda törli a közös lista állításában részt vevő jelölő szervezetet a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából, akkor a közös lista állításában részt vevő többi jelölő szervezet jelentheti be a mandátumot szerző jelöltet.*

(3) *Ha a Nemzeti Választási Iroda a listát állító jelölő szervezetet, illetve a közös lista állításában részt vevő valamennyi jelölő szervezetet törli a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából, akkor a listán soron következő jelölt szerzi meg a megüresedett mandátumot.*

9. melléklet a Ve.-hez A képviselők nyilvántartásának adattartalma

A képviselők nyilvántartása tartalmazza a képviselő

a) nevét,

b) születési nevét,

c) személyi azonosítóját, illetve a személyi azonosítóval nem rendelkező polgár személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát,

d) magyarországi lakcímét,

e) anyja nevét,

f) születési helyét,

g) születési idejét,

h) mandátuma fajtáját és a választókerület megjelölését,

i) mandátuma keletkezésének és megszűnésének napját, a szavazás napját,

j) mandátuma megszűnésének okát,

k) független jelölésének tényét vagy annak megjelölését, hogy melyik jelölő szervezet egyéni jelöltje volt, illetve melyik jelölő szervezet listáján szerepelt.

A központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetéséről szóló 17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet 19. § (1) bekezdése alapján a képviselők nyilvántartása tartalmazza annak megjelölését, hogy a képviselő, illetve a polgármester

a) melyik választáson, melyik választókerületben,

b) melyik jelölő szervezet jelöltjeként, illetve független jelöltként és

c) melyik nemzetiség jelöltjeként szerzett mandátumot.

¹ A jogszabály 2023. XII. 01-től módosult szövege.

² A jogszabály 2023. XII. 01-től módosult szövege.

³ A jogszabály új 2023. XII. 01-től hatályos rendelkezése.

(2) Ha a képviselő a mandátum megüresedése miatt listáról szerez mandátumot, a nyilvántartás a választási bizottságnak a mandátum betöltéséről szóló határozatának számát is tartalmazza.

20. § (1) A választási iroda három napon belül átvezeti a nyilvántartásban a mandátum megüresedését.

(2) A választási iroda a határozat jogerőre emelkedését követő három napon belül átvezeti a nyilvántartásban a listás mandátum kiadását.

Továbbá a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 20/2019. (VII. 30.) IM rendelet tartalmazza a választási eljárások szabályait.

Tekintve, hogy a Ve. 76. § (1) bekezdés a) pontja szerint a Nemzeti Választási Iroda gondoskodik a képviselők nyilvántartása vezetéséről, mely alapján a Ve. 207. § (1) bekezdése szerint a megválasztott képviselőkről nyilvántartást vezet a Ve. 9. számú melléklete szerinti adattartalommal, amelynek i) pontja a képviselő mandátuma keletkezésének és megszűnésének napját, a szavazás napját, és j) pontja a mandátuma megszűnésének okát kéri rögzíteni, a hatályos jogszabályi előírások szerint a Nemzeti Választási Irodának rendelkeznie kell a mandátumváltozásokkal kapcsolatos adatokkal.

A Nemzeti Választási Iroda a <https://www.valasztas.hu/helyi-onkormanyzati-valasztasok> URL-en közzéteszi az időközi helyi önkormányzati választásokkal kapcsolatos adatokat.

II. A közérdekű adatok megismerhetőségének biztosítása

Az átláthatóság biztosítása érdekében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) a közérdekű adatok megismerhetőségének három módját szabályozza:

- az általános tájékoztatási kötelezettséget (Infotv. 32. §),
- az egyedi adatigénylés alapján történő adatszolgáltatást (Infotv. 28. § - 31. §) és
- az egyedi adatigénylés nélküli közzétételt – a proaktív adatszolgáltatást (Infotv. 33. § - 37. §).

A közérdekű adatokat kezelő szervezetek egyrészt egyedi adatigénylés alapján kötelesek az állampolgároknak a kért adatokat kiadni, illetve a jogszabályban meghatározott közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat adatigénylés nélkül, proaktív módon közzétenni.

A közfeladatot ellátó szerv elsődleges közzétételi kötelezettsége az Infotv. 1. mellékletében meghatározott adatok vonatkozásában áll fenn. Ez az úgynevezett általános közzétételi lista. A lista tételesen, konkrét adatkörök megjelölésével határozza meg azokat a szervezeti, személyzeti adatokat, tevékenységre, működésre vonatkozó adatokat és gazdálkodási adatokat, amelyeket a közfeladatot ellátó szervnek közzé kell tennie. Meghatározza továbbá minden adatfajta tekintetében azt, hogy a közzétett adatokat milyen időközönként kell frissíteni, és a törölt (frissítéssel felülírt) adatokat mennyi ideig kell megőrizni. E kötelezettség teljesítéséért a szerv vezetője tartozik felelőséggel.

Az Infotv. lehetővé teszi továbbá, hogy a közzétételre kötelezett szerv vezetője – a Hatóság véleményének kikérésével – további kötelezően közzéteendő adatkört határozzon meg (ún. egyedi közzétételi lista). A települési önkormányzatok esetében a közzétételre kötelezett szerv a polgármesteri hivatal, amelyet a jegyző vezet. Nincsen akadálya, hogy a képviselő-testület alkosson olyan rendeletet, amellyel a jegyzőt utasítja valamely adatkör közzétételére, és egyúttal meghatározza a kötelező adatkezelés részleteit.

Az „I. Szervezeti, személyzeti adatok” alcím alatti adatkörök közül az „5. Testületi szerv esetén a testület létszáma, összetétele, tagjainak neve, beosztása, elérhetősége” adatkör kapcsán nem szabad elfelejteni, hogy nemcsak a képviselő-testület testületi szerve az önkormányzatnak, hanem annak bizottságai is azok. Ugyanitt az a tény, hogy a törvény szerint az

előző állapot törlendő, természetesen a közzétételi lista adattartalmára vonatkozik, és azt a célt szolgálja, hogy a honlapról tájékozódó, elsősorban nyilvánvalóan az aktuális helyzetre kíváncsi polgárt ne vezessék félre korábbi időállapotra vonatkozó adatok. Ez azonban természetesen nem akadályozza annak, hogy az önkormányzat a közzétételi listától egyértelműen elkülönítve szerepeltesse a történeti adatokat is, hogy az érdeklődőnek ne a központi választási honlapról vagy régi jegyzőkönyvekből kelljen kikutatni azt, hogy egy adott időpontban kik voltak tagjai a testületeknek.

Az előzőekben ismertetett jogszabályi előírásokból és a Ve. 2023. december 01-től hatályos módosításaiból is megállapítható, hogy **az önkormányzati választások nyilvánossága biztosított, a választási adatokat birtokló szervezetek vagy egyedi adatigénylés vagy kötelező közzététel útján gondoskodnak a tájékoztatási kötelezettségükről.**

III. Összegzés

Fentiekre-, és a Ve. 353/F. §-ában foglaltakra tekintettel, mely szerint a „*Módtv. hatálybalépésének napja és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választásának napja közötti napra a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek időközi választása nem tűzhető ki*” jelenleg további intézkedés megtételét nem látom indokoltnak.

Amennyiben valamelyik adatkezelő szervezet nem tesz eleget a közérdekű adatigénylés teljesítésének vagy elmulasztja a kötelező közzétételt, illetve annak adattartalma nem naprakész, a Hatóságnál vizsgálati eljárás kezdeményezhető az Infotv. 52. § (1) bekezdése alapján.⁴

A Hatósághoz minden évben számos bejelentés érkezik az önkormányzatok közzétételi kötelezettségének hiányosságaival – legfőképpen a képviselő-testületi ülések dokumentumaival (jegyzőkönyvek, előterjesztések, határozatok, rendeletek) – és a közérdekű adatigénylés nem teljesítésével kapcsolatban. Amennyiben a Hatóság a konkrét egyedi vizsgálata során megállapítja a hiányos elektronikus közzétételt, vagy a nem teljesítést, felszólítja az érintett szervet ezen adatok, dokumentumok pótlására, szolgáltatására.

A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő ügyben forduljon a Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, elektronikus aláírás szerint

Üdvözlettel:

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár

⁴ Infotv. 52. § (1) A Hatóságnál bejelentéssel bárki vizsgálatot kezdeményezhet arra hivatkozással, hogy személyes adatok kezelésével, illetve a közérdekű adatok vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatban jogsérelem következett be, vagy annak közvetlen veszélye fennáll.